

Repertoriumnummer 2019 /
Datum van uitspraak 06 januari 2020
Rolnummer 2018/AR/1026

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

☐ Niet aan te bieden aan de
ontvanger

Eindarrest

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

kamer B4M
burgerlijke zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

S. HOLDING GMBH, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [adres – Duitsland],
appellante,

voor wie verschijnt haar zaakvoerder de heer S. bijgestaan door Mr. [...], advocaat te [adres]

tegen het vonnis van de rechtbank van koophandel Antwerpen, afdeling Turnhout van 12 april 2018, aldaar gekend onder rolnummer A/17/1150

tegen

A T H W BVBA, ON [...], met maatschappelijke zetel te 2260 WESTERLO, [...]
geïntimeerde,

vertegenwoordigd door Mr. [...] loco Mr. [...], advocaat te [...]

Appellante tekende bij verzoekschrift neergelegd ter griffie op 25 mei 2018 hoger beroep aan tegen het vonnis van ondernemingsrechtbank Antwerpen afdeling Turnhout van 12 april 2018, die volgens verklaring van partijen ter zitting werd betekend op 27 juni 2018.

De zaak werd op de zitting van 18 november 2019, op tegenspraak behandeld en vervolgens in beraad genomen.

Voorgaanden

1.

Appellante heeft bij e-mail van 10 februari 2017 een offerte gevraagd voor de uitvoering van een transport over de weg van een paalboormachine (di. zware boorkraan) van het Verenigd Koninkrijk naar Bonn in Duitsland in week 9/10. Voordien, einde 2016, heeft geïntimeerde de machine vervoerd van Bremerhaven naar het Verenigd Koninkrijk.

Geïntimeerde heeft met haar e-mail van 10 februari 2017 haar offerte overgemaakt aan appellante, volgens geïntimeerde werden de toepasselijke algemene voorwaarden toegevoegd.

De offerte vermeldt een prijs van 12.600,00 euro, verwijst naar de bijgevoegde algemene voorwaarden en geeft aan wat wel en wat niet in de prijs is inbegrepen.

Op vraag van appellante maakt geïntimeerde op 14 februari 2014 een aangepaste offerte voor een bedrag van 12.300,00 euro. Geïntimeerde verwijst nogmaals naar de bijgevoegde algemene voorwaarden.

Op 15 februari 2017 geeft appellante de opdracht tot het transport, waarbij zij het leveringsadres te Bonn meedeelt en toelicht dat er 2 toegangsmogelijkheden zijn die in de vervoersvergunning moeten worden opgenomen. Een kaart van het losadres wordt bijgevoegd.

Met e-mail van 24 februari 2017 deelt appellante mee dat het transport in week 11 moet plaatsvinden en de toegang tot het leveringsadres slechts mogelijk is volgens de tweede toegang overeenkomstig de bij het bericht bijgevoegde kaart.

In de daaropvolgende communicatie deelde geïntimeerde mee dat de trekker 5 assen heeft, waarvan 3 draaiende, de dieplader 9 assen (elke as meedraaiend). Tevens werd meegedeeld dat de lengte meer dan 30 meter bedroeg zodat er ter plaatste voldoende ruimte moest zijn. Hierop volgde geen reactie vanwege appellante.

Geïntimeerde vangt het transport aan op maandag 13 maart 2017 (week 12). Het transport werd uitgevoerd volgens CMR vrachtbrief met nummer 43738683.

Bij aankomst in Bonn blijkt dat de opgegeven toegangsweg niet bereikbaar is. De vrachtwagen heeft een lengte van ongeveer 32 meter en een breedte van 3,55m en kan niet tot de losplaats rijden, mede gelet op het totale gewicht van de combinatie (± 143 ton).

Geïntimeerde meldt dit aan appellante. Deze brengt op haar beurt haar klant daarvan op de hoogte. Op 14 maart 2017 wordt de machine aan de oever van de Rijn geparkeerd. Er dient een waarborg betaald te worden van € 290,00 euro wegens niet naleving van de bijlage bij de transportvergunning en om de toegangsweg tot de losplaats vrij te maken.

Appellante argumenteert dat geïntimeerde heeft nagelaten het nodige te doen voor het verkennen van het traject en dat zij eveneens heeft nagelaten de nodige politiebegeleiding te voorzien. Geïntimeerde zou zijn beboet door de politie te Bonn wegens de schending van de voorwaarden van de transportvergunning. Geïntimeerde betwist dit en argumenteert dat het voertuig wel degelijk door de politie werd begeleid.

De door geïntimeerde bijgebrachte CMR vrachtbrief, ondertekend op 22 maart 2017, vermeldt:

"9. Voorbehoud van de vervoerder bij de inontvangstneming van de goederen; Alle wachturen worden betaald door Bonn. Toegangsweg niet bereikbaar want bouwfirmawilt niet meewerken. Afgeleverd zonder schade, machine afgeladen naast Marriott."

De machine kon alleen op eigen kracht op de afladingsplaats geraken en wordt volgens de CMR-vrachtbrief in goede staat afgeleverd op 22 maart 2017.

De trekker en oplegger stonden tussen 14 maart 2017 en 22 maart 2017 geblokkeerd in afwachting van een oplossing.

Geïntimeerde factureert als volgt aan appellante:

- Factuur nr. 170140 van 20 maart 2017 t.b.v. 12.300,00 euro (transport)
- Factuur nr. 170141 van 20 maart 2017 t.b.v. 6.700,00 euro
- Factuur nr. 170149 van 21 maart 2017 t.b.v. 3.750,00 euro
- Factuur nr. 170152 van 21 maart 2017 t.b.v. 2.700,00 euro
- Factuur nr. 170194 van 10 april 2017 t.b.v. 496,65 euro
- Creditnota nr. 179012 van 10 april 2017 voor factuur nr. 170194
- Factuur nr. 170193 van 10 april 2017 t.b.v. 63,60 euro (transportbegeleidingskosten van Bremerhaven naar King's Lynn)
- Factuur nr. 170196 van 10 april 2017 t.b.v. 290,00 euro

De eerste factuur betreft het transport. De overige facturen zijn de extra kosten die door geïntimeerde werden gefactureerd.

Appellante betaalde op 7 april 2017 een bedrag van 10.969,40 euro, maar weigerde de extra kosten te betalen. Zij protesteerde op 11 april 2017 de facturen 170152, 170149 en 170141.
2.

De opdrachtgever van appellante, H. & J. G. GmbH & Co. KG, weigerde de factuur van appellante te betalen. Appellante ging over tot dagvaarding van haar opdrachtgever in betaling van de openstaande factuur t.b.v. 16.713,00 euro.

Deze laatste stelde in deze procedure een tegenvordering opzichtsens appellante voor een bedrag van 38.195,24 euro voor de kosten die zouden zijn ontstaan t.g.v. de laattijdige aflevering van de machine te Bonn.

Appellante ging vervolgens over tot dagvaarding van geïntimeerde in tussenkomst en vrijwaring.

Bij verstek werd geïntimeerde veroordeeld om appellante te vrijwaren voor elke schadeloosstelling waartoe appellante zou gehouden zijn t.a.v. haar opdrachtgever.

Op 16 oktober 2018, in het kader van de procedure in verzet, is een regeling tussen gekomen. H. & J. G. heeft haar tegenvordering herleid tot 5.000,00 euro en zou een bedrag van 11.713,00 euro betalen aan appellante. Geïntimeerde heeft het bedrag van 5.000,00 euro (uit hoofde van de schade geleden door H. & J. G.) betaald aan appellante.

Geïntimeerde wijst erop dat zij het bedrag van 5.000,00 euro heeft betaald zonder enige erkenning van aansprakelijkheid, zoals ook uitdrukkelijk werd opgenomen in het vonnis. Appellante verbond zich ertoe de kosten van de procedure op zich te nemen.

3.

De eerste rechter oordeelde samengevat:

- Dat de algemene voorwaarden van geïntimeerde van toepassing zijn tussen partijen en dat er een rechtsgeldig bevoegdheidsbeding tot stand is gekomen tussen partijen. De Belgische rechtbanken beschikken ingevolge de bepaling ervan over de vereiste rechtsmacht.
- Dat de trekkerscombinatie van geïntimeerde niet tot op de plaats van bestemming kon komen, doch dat dit niet te wijten was aan geïntimeerde. Dat appellante uitdrukkelijke instructies had gegeven m.b.t. de te volgen route en geïntimeerde ervan mocht uitgaan dat appellante de nodige controles had gedaan m.b.t. de route.
- Dat artikel 16 CMR-Verdrag bepaalt dat de vervoerder recht heeft op vergoeding van de kosten welke zijn verzoek om instructies of de uitvoering van ontvangen instructies voor hem meebrengt, mits deze kosten niet door zijn schuld zijn ontstaan.

- Dat de gevorderde bedragen het gevolg zijn van de stilstand en de daardoor ontstane bijkomende kosten en dat de bedragen op zich niet werden betwist.

De eerste rechter verklaarde de vordering ontvankelijk en gegrond en veroordeelde appellante tot betaling aan geïntimeerde van het bedrag van 15.815,42 euro, meer aanleve en tot de kosten van het geding.

4.

Appellante vordert in syntheseconclusies:

- Het hoger beroep toelaatbaar en gegrond te verklaren en het bestreden vonnis te hervormen.
- Te horen zeggen dat het hof zich zonder rechtsmacht verklaart, hetzij onbevoegd verklaard om kennis te nemen van het geschil.
- Ondergeschikt de vordering van geïntimeerde af te wijzen als ongegrond.
- Het door appellante gekantonnerde bedrag vrij te geven ten gunsten van appellante.
- Geïntimeerde te veroordelen tot de kosten van het geding van beide aanleggen, inclusief de rechtsplegingvergoeding begroot op 1.320,00 euro per aanleg.

5.

Geïntimeerde vordert in syntheseconclusies:

- Zich bevoegd te verklaren om van het geding kennis te nemen.
- Het beroep ontvankelijk doch ongegrond te verklaren.
- Het eerste vonnis te bevestigen.
- Appellante te veroordelen tot de kosten van het geding, in graad van beroep begroot op de rechtsplegingvergoeding t.b.v. 1.320,00 euro.

Beoordeling

6.

Het hoger beroep werd tijdig ingesteld en is regelmatig naar de vorm. Er is geen betwisting dat het hoger beroep toelaatbaar is. Ambtshalve gronden van ontoelaatbaarheid blijken evenmin uit het gerechtsdossier. Het hoger beroep is toelaatbaar.

7.

Volgens appellante bezitten de Belgische rechtbanken niet over de vereiste rechtsmacht om kennis te nemen van de vordering van geïntimeerde.

Partijen zijn het erover eens dat het CMR-Verdrag van toepassing is op de tussen hen gesloten vervoersovereenkomst.

Artikel 31, lid 1 CMR-Verdrag regelt de internationale rechtsmacht. Overeenkomstig dit artikel kunnen alle rechtsgedingen, waartoe het aan het Verdrag onderworpen vervoer aanleiding geeft, door de eiser worden gebracht (i) behalve voor de gerechten van de bij het Verdrag partij zijnde landen, bij beding tussen partijen aangewezen, (ii) voor de gerechten van het land op het grondgebied waarvan de gedaagde zijn gewone verblijfplaats, zijn hoofdzetel of het filiaal of agentschap heeft, door bemiddeling waarvan de vervoerovereenkomst is gesloten, of (iii) voor de gerechten van het land op het grondgebied waarvan de plaats van inontvangstneming van de goederen of de plaats bestemd voor de aflevering van de goederen is gelegen.

De eisende partij kan kiezen om zijn vordering aanhangig te maken voor één van de in artikel 31, lid 1 CMR-Verdrag bedoelde gerechten, zelfs indien tussen partijen een bevoegdheidsbeding werd overeengekomen. De rechtsgedingen kunnen, ingevolge artikel 31, lid 1 in fine CMR-Verdrag, door de eisende partij voor geen andere gerechten worden gebracht.

Het CMR-Verdrag bevat geen bepalingen betreffende de vorm en de totstandkoming van een rechtsgeldige bevoegdheidsovereenkomst tussen partijen. Hieruit volgt dat mede op grond van artikel 71.1 Verordening (EU) nr. 1215/2012, die aspecten onderworpen zijn aan het nationale recht dat de overeenkomst tussen partijen beheerst.

Geïntimeerde wijst zowel in de inleidende dagvaarding als in haar conclusies, op de algemene voorwaarden zoals opgenomen in de door appellante aanvaarde offerte.

Deze algemene voorwaarden (in casu wordt onderaan de algemene voorwaarden vermeld dat het versie 16.02 betreft) werden in vier talen (Nederlands, Frans, Engels en Duits) meegestuurd met de offerte en staan vermeld op de achterzijde van de facturen uitgaande van geïntimeerde. Geïntimeerde verwijst naar artikel 7 van deze algemene voorwaarden, dat in alle vier de talen het volgende vermeldt:

“De vervoerder en de opdrachtgever onderwerpen zich ten aanzien van deze algemene voorwaarden en ten aanzien van alle overeenkomsten tussen partijen aan het Belgische recht.

Met betrekking tot geschillen tussen de partijen zijn bevoegd de Rechtbanken welke territoriaal bevoegd zijn voor het grondgebied waarop de maatschappelijke zetel van ADM-T. H. W. gelegen is, waarnaast ook de rechtbanken vernoemd onder artikel 31, 1ste lid van het CMR-verdrag internationale rechtsmacht hebben.”.

De maatschappelijke zetel van geïntimeerde is gevestigd te Westerlo in België.

Met verwijzing naar haar algemene voorwaarden stelt geïntimeerde dat de Belgische rechtbanken rechtsmacht hebben.

Appellante argumenteert dat zij deze algemene voorwaarden niet heeft aanvaard. Zij wijst op het feit dat zij de offerte niet heeft ondertekend.

De eerste rechter oordeelde terecht dat het CMR-Verdrag geen uitdrukkelijk akkoord vereist met de algemene voorwaarden waarnaar wordt verwezen en waarvan de tekst wordt bijgevoegd.

In casu heeft appellante de algemene voorwaarden stilzwijgend en voorbehoudloos aanvaard ingevolge de aanvaarding van de offerte volgens dewelke het transport ook werd uitgevoerd. Deze algemene voorwaarden, inclusief het forumbeding, waren haar overigens reeds gekend t.g.v. eerder uitgevoerde vervoersovereenkomsten.

De bewering dat appellante de algemene voorwaarden niet kon lezen omdat zij in een (te) klein lettertype zijn opgemaakt, kan niet overtuigen. De algemene voorwaarden werden

meegestuurd in een pdf-formaat en kunnen naar believen worden uitvergroot bij lezing op een computer, zodat appellante er alleszins kennis van kon nemen.

Het loutere feit dat onderaan de e-mails van appellante wordt verwezen naar “Allgemeine Deutsche Spediteurbedingungen” doet hieraan geen afbreuk nu deze voorwaarden niet werden meegedeeld en uit de lezing van de vermeldingen onderaan de e-mail blijkt dat deze betrekking hebben op de omstandigheid waar appellante zelf optreedt als vervoerder.

De Belgische Rechtbanken beschikken dan ook over de vereiste internationale bevoegdheid en bijgevolg ook dit hof.

De territoriale bevoegdheid van de rechtbanken van Antwerpen (in casu afdeling Turnhout) en van dit hof wordt niet betwist door appellante.

8.

De algemene voorwaarden bepalen dat de vervoerder en de opdrachtgever zich aan het Belgische recht onderwerpen ten aanzien van de algemene voorwaarden en ten aanzien van alle overeenkomsten tussen partijen. Het Belgische recht is van toepassing. Hierover voeren partijen geen betwisting.

9.

Uit de voorliggende stukken en de toelichting van partijen blijkt dat op het ogenblik dat het transport aankwam in Bonn bleek dat de opgegeven toegangsweg niet bereikbaar was. De vrachtwagen kon niet tot de losplaats rijden omwille van de lengte en het gewicht van de combinatie.

Geïntimeerde heeft onmiddellijk instructies gevraagd aan appellante. De trekker en oplegger stonden tussen 14 maart 2017 en 22 maart 2017 geblokkeerd in afwachting van instructies en een oplossing.

Uiteindelijk is de kraan op 22 maart 2017 op eigen kracht op de afladingsplaats geraakt. De door geïntimeerde bijgebrachte CMR vrachtbrief, ondertekend op 22 maart 2017, vermeldt:

"9. Voorbehoud van de vervoerder bij de inontvangstneming van de goederen; Alle wachturen worden betaald door Bonn. Toegangsweg niet bereikbaar want bouwfirma wilt niet meewerken. Afgeleverd zonder schade, machine afgeladen naast Marriott."

In toepassing van artikel 16 eerste lid van het CMR-Verdrag heeft de vervoerder recht op vergoeding van de kosten, welke zijn verzoek om instructies of de uitvoering van de ontvangen instructies voor hem meebrengt, mits deze kosten niet door zijn schuld zijn ontstaan. De kosten die verband houden met het vragen van instructies en /of het opvolgen ervan, zoals voorgeschreven door de artikelen 14 en 15 van het CMR-Verdrag vallen dus in de regel ten laste van de goederenbelanghebbende, tenminste voor zover deze kosten 'niet door de schuld van de vervoerder zijn ontstaan'.

Volgens appellante zijn de kosten waarvan betaling wordt gevorderd, ontstaan door de schuld van de vervoerder.

Appellante verwijt geïntimeerde dat deze de weg en de toegang tot de werf niet heeft onderzocht of verkend, voorafgaand aan het transport.

De eerste rechter oordeelde terecht dat in de offerte uitdrukkelijk werd bepaald dat een routeverkenning niet inbegrepen was in de offerte, noch het toegankelijk maken van de beladings- of afladingsplaats en dat hiervoor extra kosten in rekening zouden worden gebracht.

Appellante heeft deze offerte aanvaard en heeft op geen enkel ogenblik gevraagd om een routeverkenning. Geïntimeerde heeft aan appellante de lengte en breedte van de combinatie meegedeeld. Appellante was dus op de hoogte van de afmetingen die noodzakelijk waren bij het bepalen van de toegang. Appellante heeft uitdrukkelijk opgelegd welke route diende te worden gevolgd. Het is appellante die bepaald heeft langs welke toegangsweg geïntimeerde de werf diende op te rijden. Bovendien heeft appellante instructie gegeven dat de toegangsweg diende opgenomen te worden in de vergunning.

Geïntimeerde mocht er dan ook op vertrouwen dat appellante het nodige had gedaan om na te gaan of de combinatie tot aan de werf zou geraken.

Dat de vergunning afgeleverd door de Duitse overheid vermeldt dat de verkenning dient te gebeuren door de vergunninghouder, doet geen afbreuk aan wat tussen partijen contractueel is overeengekomen.

Het vonnis van het Landgericht Bonn van 16 oktober 2018 heeft vastgesteld dat de partijen (appellante, geïntimeerde en de opdrachtgever Hilti) een akkoord hadden zonder enige

erkenning van aansprakelijkheid. Uit dit vonnis kan geen aansprakelijkheid in hoofde van geïntimeerde worden afgeleid.

De kosten zijn dan ook niet door de schuld van de vervoerder ontstaan.

10.

Voor de eerste rechter heeft appellante geen betwisting gevoerd over de aangerekende bedragen op zich. Thans argumenteert appellante dat de gevorderde bedragen overdreven zijn.

Er werd een bedrag van 2.250,00 euro per dag aangerekend, hetzij 825,00 euro per dag minder dan wat voor het transport werd overeengekomen. Verder werden de kosten aangerekend voor het aanvragen van een vergunning voor de verplaatsing van de machine tot bij Victor Baumann. Dit gebeurde op instructie van appellante. Uit de voorliggende stukken blijkt dat er uitvoerig werd gecommuniceerd tussen partijen teneinde een oplossing te vinden en dat geïntimeerde bijkomende verkenningen heeft gedaan en bijkomende vergunningen heeft aangevraagd. De chauffeur van geïntimeerde is gedurende de gehele periode aanwezig gebleven. De aangerekende vergoeding wordt afdoende gestaafd aan de hand van de voorliggende stukken en toelichting.

11.

Het hoger beroep is dan ook ongegrond.

12.

Overeenkomstig artikel 1017 Ger.W. vallen de gerechtskosten ten laste van de in het ongelijk gestelde partij, in casu appellante.

Beslissing

Het hof doet uitspraak in hoger beroep en op tegenspraak.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond en bevestigt het eerste vonnis.

Veroordeelt appellante tot betaling van de kosten van het hoger beroep aan geïntimeerde, door geïntimeerde begroot en door het hof vereffend op een rechtsplegingvergoeding in hoger beroep van 1.320,00 euro.

Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van 06 januari 2020 door

Voorzitter

Raadsheer

Raadsheer

Griffier